

داشتن این مسلک شریف در جنگ بین الملل اول (۱۳۳۳-۱۳۳۷) اهالی فارس را بدفاع از وطن و جنگ با دولت متجاوز انگلیس (که بوشهر را تصرف کرده و با تنگستانیها می جنگید) تشویق کرد و خوبستن سلاح جنگ پوشید و با ۷۰۰ نفر از مجاهدین شیراز به برازجان رفت و مدتی در آنجا توقف کرد تا انگلیسیها بوشهر را تخلیه کردند، آننگاه به شیراز برگشت... (۱)

مؤلف تأیید کرده که خود اهل شیراز و در همان زمان می زیسته است در یادرفی کتاب دیگرش «دلبران تنگستانی» که در سال ۱۳۱۰ شمسی تألیف کرده به مناسبت نام آن مرحوم که در متن کتاب آمده نوشته است:

«حضرت آقا شیخ جعفر مجتهد محلاتی ساکن شیراز، از فحول علماء و مجتهدین جامع شرایط فارس هستند که همواره بر حسب وظیفه دینی و وطن دوستی که دارند بانفوذ اجنبیان در جنوب مخالف بودم و بحمدالله در قید حیات هستند» (۲)

و همچنین مؤلف «تاریخ رجال ایران» در باره نقش آیت الله شیخ جعفر محلاتی در قیام دلبران تنگستانی چنین می نویسد:

«مردی با زهد و تقوی و پرهیز کار بود و در جنگ بین الملل اول که انگلیسها بوشهر را اشغال کردند با تنگستانیهای دلبران و وطن خواه می جنگیدند در این هنگام - شادروان شیخ جعفر اهالی فارس را بدفاع از وطن و جنگ با دولت متجاوز انگلیس تشویق و تحریک می کرد و خودش نیز سلاح جنگ پوشیده با هفتصد تن از مجاهدین شیراز به برازجان رفت و مدتی در آنجا

(۱) دانشمندان و سخن سرایان فارس ج ۹۲/۲ .

(۲) دلبران تنگستانی ص ۱۶۵ چاپ هفتم .

مانند تاپسکه انگلیسها بوشهر را تخلیه کردند و سپس به شیراز بازگشت... (۱)

آیت الله آقا شیخ جعفر رهبر مجاهدین شیراز .

در اواخر جنگ جهانی اول، انگلیسیها مشاهده کردند که دولت ایران ضعیف شده و ارتش مجهزی ندارد، به خیال خام خویش چشم طمع به خاک ایران دوختند و از طرف مرز جنوبی (بندر بوشهر) نیروی خود را وارد خاک ایران نمودند و بی درنگ دارالحکومه، کمر کخانه و سایر ادارات دولتی را تصرف کردند و بیرق خود را بر فراز دارالحکومه و ادارات دیگر برافراشتند و فرماندار شهر را در یکی از عمارات خارج شهر تحت نظر گرفتند و حتی برای تثبیت تصرفات تجاوز گرانه خود و تحصیل سند تمسک های پستی مخصوص به همین مناسبت چاپ کردند و برای تسهیل حمل و نقل قوا و دههمات از بوشهر به برازجان که تقریباً ۱۲ فرسخ است خط آهن کشیده و ریل گذاری کردند .

چون در آن زمان، کشور اسلامی عراق نیز مانند ایران در معرض هجوم قوای انگلیس قرار گرفته بود لذا از طرف مراجع بزرگ شیعه در عراق بر ضد حمله قوای انگلیس به عراق و ایران حکم جهاد صادر شده بود و دهها تن از مجتهدین و علماء و گروه زیادی از طلاب علوم دینی نیز راهی جبهه ها شده بودند و در فارس نیز از طرف علمای اعلام حکم جهاد به همین مناسبت صادر گشته بود . همینکه مردم در بوشهر از حکم جهاد مراجع دینی آگاهی یافتند با صد نفر از دلبران تنگستانی حاضر شدند که برای حفظ شرف و ناموس ملی با چند هزار قشون انگلیس طرف متخاصمه شوند و دشمن را از تجاوز به خاک ایران منصرف سازند یا خود در این راه کشته شوند .

بالاخره غیرتمندان تنگستانی به نیت خود عمل کردند و آنقدر در مقابل

(۱) تاریخ رجال ایران قرن ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ ج ۸۱/۶ - ۶۷ .